

CARTA DEL SANT PARE FRANCESC ALS MATRIMONIS EN Estimats esposos i esposes de tot el món:

En ocasió de l'Any "Família Amoris laetitia", m'apropro a vosaltres per expressar-vos tot el meu afecte i proximitat en aquest temps tan especial que estem vivint. Sempre he tingut present les famílies en les meves oracions, però més encara durant la pandèmia, que ens ha provat durament a tots, especialment als més vulnerables. El moment que estem passant em porta a apropar-me amb humilitat, afecte i acollida a cada persona, a cada matrimoni i a cada família en les situacions que estiguin experimentant.

Aquest context particular ens convida a fer vida les paraules amb què el Senyor crida Abraham quan surt de la seva pàtria i de la casa del seu pare cap a una terra desconeguda que Ell mateix li mostrarà (cf. Gn 12, 1). També nosaltres hem viscut més que mai la incertesa, la solitud i la pèrdua d'éssers estimats, i ens hem vist impulsats a sortir de les nostres seguretats, dels nostres espais de "control", de les nostres maneres de fer les coses, de les nostres apetències, per atendre el bé de la mateixa família, a més del de la societat, que també depèn dels nostres comportaments personals.

La relació amb Déu ens modela, ens acompanya i ens mobilitza com a persones i, en última instància, ens ajuda a "sortir de la nostra terra", en moltes ocasions amb cert respecte i, fins i tot, amb por del que és desconegut, però des de la nostra fe cristiana sabem que no estem sols, ja que Déu està en nosaltres, amb nosaltres i entre nosaltres: a la família, al barri, al lloc de feina o d'estudi, a la ciutat que habitem.

Com Abraham, cadascun dels esposos surt de la seva terra des del moment en què, sentint la crida a l'amor conjugal, decideix entregar-se a l'altre sense reserves. Així, el festeig ja implica sortir de la mateixa terra, perquè suposa transitar junts el camí que condueix al matrimoni. Les diferents situacions de la vida: el pas dels dies, l'arribada dels fills, la feina o les malalties són circumstàncies en les quals el compromís que van adquirir l'un amb l'altre fa que cadascú hagi d'abandonar les seves inèrcies, certes zones de confort i sortir cap a la terra que Déu els promet: ser dos en Crist, dos en un. Una única vida, un "nosaltres" en la comunió de l'amor amb Jesús, viu i present en cada moment de la seva existència. Déu us acompanya, us estima incondicionalment. No esteu sols!

Estimats esposos, sapiguen que els vostres fills —i especialment els joves— us observen amb atenció i busquen en vosaltres el testimoni d'un amor fort i fiable. «Com n'és, d'important, que els joves vegin amb els seus ulls l'amor de Crist viu i present en l'amor dels matrimonis, que testimonien amb la seva vida concreta que l'amor per sempre és possible!». [1] Els fills són un regal, sempre, canvien la història de cada família. Estan assedegats d'amor, de reconeixement, d'estima i de confiança. La paternitat i la maternitat us criden a ser generatius per donar als vostres fills el goig de descobrir-se

fills de Déu, fills d'un Pare que ja des del primer instant els ha estimat tendrament i els ha guiat cada dia. Aquest descobriment pot donar als fills la fe i la capacitat de confiar en Déu.

Certament, educar els fills no és gens fàcil. Però no oblidem que ells també ens eduquen. El primer àmbit de l'educació continua sent la família, en els petits gestos que són més eloqüents que les paraules. Educar és abans que res acompanyar els processos de creixement, és estar presents de moltes maneres, de manera que els fills puguin comptar amb els seus pares en tot moment. L'educador és una persona que "genera" en sentit espiritual i, sobretot, que "es juga" posant-se en relació. Com a pare i mare és important que us relacioneu amb els fills a partir d'una autoritat guanyada dia rere dia. Ells necessiten una seguretat que els ajudi a experimentar la confiança en vosaltres, en la bellesa de les seves vides, en la certesa que no estan mai sols, passi el que passi.

D'altra banda, i com ja he indicat, la consciència de la identitat i la missió dels laics a l'Església i en la societat ha augmentat. Teniu la missió de transformar la societat amb la vostra presència al món del treball i fer que es tinguin en compte les necessitats de les famílies.

També els matrimonis han de "primerejar"[2] dins de la comunitat parroquial i diocesana amb les seves iniciatives i la seva creativitat, buscant la complementarietat dels carismes i les vocacions com a expressió de la comunió eclesial; en particular, els «cònjuges al costat dels pastors, per caminar amb altres famílies, per ajudar els més febles, per anunciar que, també en les dificultats, Crist es fa present».[3]

Per tant, us exhorto, estimats esposos, a participar en l'Església, especialment en la pastoral familiar. Perquè «la corresponsabilitat en la missió crida [...] els matrimonis i els ministres ordenats, especialment els bisbes, a cooperar de manera fecunda en la cura i la custòdia de les Esglésies domèstiques».[4] Recordeu que la família és la «cèl·lula bàsica de la societat» (Exhort. ap. *Evangelii gaudium*, 66). El matrimoni és realment un projecte de construcció de la «cultura del trobament» (Carta enc. *Fratelli tutti*, 216). És per això que les famílies tenen el repte de bastir ponts entre les generacions per transmetre els valors que formen la humanitat. Es necessita una nova creativitat per expressar en els reptes actuals els valors que ens constitueixen com a poble a les nostres societats i a l'Església, Poble de Déu.

La vocació al matrimoni és una crida a conduir un vaixell incert —però segur per la realitat del sacrament— en un mar de vegades agitat. Quantes vegades, com els apòstols, sentiu ganes de dir o, més ben dit, de cridar: «Mestre, no et fa res que ens enfonsem?» (Mc 4, 38). No oblidem que a través del sacrament del matrimoni Jesús és present en aquesta barca. Ell es preocupa per vosaltres, està amb vosaltres en tot moment en el vaivé de la barca agitada pel mar. En un altre passatge de l'Evangelí, enmig de les dificultats, els deixebles veuen que Jesús s'apropa enmig de la tempesta i el reben a la barca; així també vosaltres, quan la tempesta creix, deixeu pujar Jesús a la vostra barca, perquè quan va pujar «a la barca amb ells, [...] el vent va parar» (Mc 6, 51). És important que junts mantingueu la mirada fixa en Jesús. Només així trobareu la pau, superareu els conflictes i trobareu solucions a molts dels vostres problemes. No perquè aquests desapareguin, sinó perquè els podreu veure des d'una altra perspectiva.

Només abandonant-vos a les mans del Senyor podreu viure el que sembla impossible. El camí és reconèixer la mateixa fragilitat i la impotència que experimenteu davant de tantes situacions que us envolten, però alhora tenir la certesa que d'aquesta manera la força de Crist es manifesta en la vostra feblesa (cf. 2 Co 12, 9). Va ser just enmig d'una tempesta que els apòstols van arribar a conèixer la reialesa i la divinitat de Jesús, i van aprendre a confiar en Ell.

Tenint en compte aquests passatges bíblics, voldria aprofitar per reflexionar sobre algunes dificultats i oportunitats que les famílies han viscut en aquest temps de pandèmia. Per exemple, va augmentar el temps d'estar junts, i això ha estat una oportunitat única per conrear el diàleg en família. Clar que això requereix un exercici especial de paciència, no és fàcil estar junts tota la jornada quan a la mateixa casa s'ha de treballar, estudiar, recrear-se i descansar. Que el cansament no us guanyi, que la força de l'amor us animi per mirar més a l'altre —al cònjuge, als fills— que a la mateixa fatiga. Recordeu el que us vaig escriure a Amoris laetitia reprenent l'himne paulí de la caritat (cf. núm. 90-119). Demaneu aquest do amb insistència a la Sagrada Família, torneu a llegir l'elogi de la caritat perquè sigui ella la que inspire les vostres decisions i accions (cf. Rm 8, 15; Ga 4, 6).

D'aquesta manera, estar junts no serà una penitència, sinó un refugi enmig de les tempestes. Que la llar sigui un lloc d'acollida i de comprensió. Guardeu al vostre cor el consell als nuvis que vaig expressar amb les tres paraules: «si et plau, gràcies, disculpa».[5] I quan sorgeixi algun conflicte, «cal no acabar mai el dia sense fer les paus en la família».[6] No us avergonyiu d'agenollar-vos junts davant de Jesús en l'Eucaristia per trobar moments de pau i una mirada mútua feta de tendresa i bondat. O de prendre la mà de l'altre, quan estigui una mica enutjat, per arrencar-li un somriure còmplice. Fer potser una breu oració, recitada en veu alta junts, abans d'adormir-vos a la nit, amb Jesús present entre vosaltres.

Tanmateix, per a alguns matrimonis, la convivència a la qual s'han vist forçats durant la quarantena ha estat especialment difícil. Els problemes que ja existien s'han agreujat i han generat conflictes que moltes vegades s'han tornat gairebé insuportables. Molts han viscut fins i tot la ruptura d'un matrimoni que feia temps que suportava una crisi que no es va saber o no es va poder superar. A aquestes persones també els vull expressar la meua proximitat i el meu afecte.

La ruptura d'una relació conjugal genera molt sofriment per la decepció de tantes il·lusions; la falta d'entesa provoca discussions i ferides que no són fàcils de reparar. Tampoc no és possible estalviar als fills el sofriment de veure que els seus pares ja no estan junts. Així i tot, no deixeu de buscar ajuda per poder superar els conflictes d'alguna manera i fer que no causin encara més dolor entre vosaltres i als vostres fills. El Senyor Jesús, en la seva misericòrdia infinita, us inspirarà la manera de continuar endavant en mig de tantes dificultats i afliccions. No deixeu d'invocar-lo i de buscar en Ell un refugi, una llum per al camí, i en la comunitat eclesial una «casa paterna on hi ha lloc per a cadascú amb la seva vida al damunt» (Exhort. ap. *Evangelii gaudium*, 47).

Recordeu que el perdó guareix qualsevol ferida. Perdonar-se mútuament és el resultat d'una decisió interior que madura en l'oració, en la relació amb Déu, com a do que brolla de la gràcia amb què Crist omple la parella quan el deixen actuar, quan ens dirigim a Ell. Crist "habita" en el vostre matrimoni i espera que li obriu els vostres cors per sostenir-los amb el poder del seu amor, com als deixebles a la barca. El nostre amor humà és

feble, necessita la força de l'amor fidel de Jesús. Amb Ell podeu de debò construir la «casa sobre roca» (Mt 7, 24).

Amb aquest propòsit, permeteu-me que adreci una paraula als joves que es preparen per al matrimoni. Si abans de la pandèmia per als nuvis era difícil projectar un futur quan era ardu trobar una feina estable, ara la situació d'incertesa laboral augmenta encara més. Per això convido els nuvis a no desanimar-se, a tenir la "valentia creativa" que va tenir sant Josep, la memòria del qual he volgut honorar aquest Any dedicat a ell. Així també vosaltres, quan es tracti d'afrontar el camí del matrimoni, fins i tot tenint pocs mitjans, confieu sempre en la Providència, ja que «a vegades les dificultats són precisament les que treuen a reluir recursos en cadascú de nosaltres que ni tan sols pensàvem que teníem» (Carta ap. *Patris corde*, 5). No dubteu a buscar suport en les vostres famílies i en les vostres amistats, en la comunitat eclesial, en la parròquia, per viure la vida conjugal i familiar aprenent dels que ja han transitat el camí que esteu començant.

Abans d'acomiar-me, vull enviar una salutació especial als avis i les àvies que durant el temps d'aïllament es van veure privats de veure i estar amb els seus nets, a les persones grans que van patir de manera encara més radical la solitud. La família no pot prescindir dels avis, ells són la memòria vivent de la humanitat, «aquesta memòria pot ajudar a construir un món més humà, més acollidor».[7] Que sant Josep inspire en totes les famílies la valentia creativa, tan necessària en aquest canvi d'època que estem vivint, i que la Mare de Déu acompanyi en els vostres matrimonis la gestació de la "cultura del trobament", tan urgent per superar les adversitats i les oposicions que enfosqueixen el nostre temps. Els nombrosos reptes no poden robar el goig dels qui saben que estan caminant amb el Senyor. Viviu intensament la vostra vocació. No deixeu que un semblant trist transformi els vostres rostres. El vostre cònjuge necessita el vostre somriure. Els vostres fills necessiten les vostres mirades que els encoratgin. Els pastors i les altres famílies necessiten la vostra presència i alegria: l'alegria que ve del Senyor!

M'acomio amb afecte animant-vos a continuar vivint la missió que Jesús ens ha encomanat, a perseverar en l'oració i «a partir el pa» (Act 2, 42).

I, si us plau, no us oblideu de resar per mi, jo ho faig cada dia per vosaltres.

Fraternalment,

Francesc

Roma, Sant Joan de Laterà, 26 de desembre de 2021, Festa de la Sagrada Família.

[1] Videomissatge als participants en el Fòrum «Fins on hem arribat amb Amoris laetitia?» (9 de juny del 2021).

[2] Cf. Exhort. ap. *Evangelii gaudium*, 24.

[3] Videomissatge als participants en el Fòrum «Fins on hem arribat amb Amoris laetitia?» (9 de juny del 2021).

[4] *Ibidem*

[5] Discurs a les famílies del món en ocasió de la seva peregrinació a Roma l'Any de la Fe (26 d'octubre del 2013); cf. Exhort. ap. postsin. *Amoris laetitia*, 133.

[6] Catequesi del 13 de maig del 2015. Cf. Exhort. ap. postsin. *Amoris laetitia*, 104.

[7] Missatge en ocasió de la I Jornada Mundial dels Avis i la Gent Gran "Jo soc amb tu dia rere dia" (31 de maig del 2021). OCASIÓ DE L'ANY "FAMILIA AMORIS LAETITIA"